

Előfizetési árak:

helyben, kézhez borítva:	
Egész évre	16 kor. — fill.
Fél évre	8 " — "
Negyedévre	4 " — "
Egy óra	1 " 34 "
Egyes szám ára	8 fillér.

Vidékre, postán küldve:

Egész évre 18 kor. — fill.	
Fél évre	9 " — "
Negyedévre	4 " 50 "
Egy óra	1 " 50 "

PÉCSI FIGYELŐ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 5 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Pécs, Mária-utca 1. sz. első emelet.

Kéziratot

vissza nem adunk.

Hirdetések a legutányosabban számítottak. Nyílt tér sora 60 fillér.

Aldatlan munka.

Pécs, 1902. január 16.

Időről-időre félhivatalos közlemények adnak hírt arról a nehezen dőcögő munkáról, a melyet a magyar és osztrák kormányok szakeladói folytatnak a közös autonom vámtarifa megállapítása körül. Első ízben a két kormány szakemberei között olyan áthidalhatatlan ellentétek merültek föl, hogy azok kiegyenlítésének reménye sem volt s így a szakeladók egyszerűen beszüntették tárgyalásaikat s erről jelentést tettek kormányaiknak. Ezek aztán új utasításokkal látták el a szakeladókat, a kik erre újból összeültek tanácskozni s most ismét jerteni egy félhivatalos közlemény, hogy a szakeladók már befejezték tanácskozásait.

Ennek az ugynevezett második olvasásnak az lett az eredménye, hogy a szakeladók a vámtarifa tételeinek egy részére, mingy 60—70 százalékára az összes vámtételeknek, megegyeztek, 10—15 százalékra nézve közeledtek egymáshoz a nélkül, hogy megegyezni tudtak volna, a többire nézve pedig, a melyek közt igen jelentékenyek vannak, annyira eltérők a vélemények, hogy azokra vonatkozólag még közeledés sem volt konstatalható, úgy hogy a kormányoknak még a közös tanácskozás után is temérdek dolgot fog adni az egységes vámtarifa összes tételeiben való megegyezés.

Ebből a dőcögős menetű tárgyalásból egy dolog egészen világos, az t. i., hogy kormányunknak az az állítása, mintha a közös vámterületre való szövetkezésben mindkét fél érdekeit kielégítő vámpolitika folytatása lehetséges lenne és hogy a vámközösség főtartásáért nekünk nem kell politikai tekintetből gazdasági áldozatokat hoznunk, nem egyéb megvalósíthatatlan üres frázisnál.

Ha igaz lenne az, hogy a közös, vagy külön vámterület mellett való állásfoglalásnál a kormányt semmiféle politikai tekintet nem vezérli, ha nem az összbirodalmi egység feltett eszméje kényszerítené makacs kitartással ellenezni gazdasági függetlenségünket, hanem tisztán a gazdasági szempontok mérlegelése volna a döntő, akkor kormányunknak a szakeladók első jelentése után már meg kellett volna szakítania minden további tárgyalást a közös vámtarifára vonatkozólag és komolyan hozzálátnia a külön vámterület berendezésének munkájához, első sorban pedig elkészíttetnie az önálló magyar vámtarifa javaslatát.

Mert azok a szakeladók tisztán a gazdasági szempontokat tartották szem

előtt, mikor konstatalták, hogy a magyar érdekek parancsolta álláspontjuk és az osztrák követelések között olyan áthidalhatatlan ellentétek vannak, a melyek lehetlenné teszik a közös vámtarifának a mi gazdasági érdekeinket kielégítő létesítését. A mikor tehát a kormány új utasításokkal látta el a szakeladókat és tárgyalások folytatását rendelte el, ezt nem tehetette másképp, mint az első utasítások szerint megvédelmezhetőnek hitt gazdasági érdekeink egy részének föláldozásával.

Hogy az új utasítások alapján folytatandó tárgyalások a sikernek csak némi reménységével is kecsegtessenek, azoknak mindenesetre sok olyan dologban engedményeket kellett magukban foglalniok, a melyekre vonatkozólag az első utasítás a mi érdekeinket hathatóssabban védelmezte. A második utasítás tehát már a kormány meghátrálását jelentette, mert olyan engedményekre utasította megbízottait, a melyeknek följánlására ezek az első megbízottak alapján nem érezték magukat följogosítottaknak.

De hát az osztrákok farkasétvágyát úgy látszik még ezek az engedmények sem elégitették ki, mert a megismételt tárgyalás sem vezetett a kívánt eredményre és sok igen fontos tételre nézve megegyezés nem jöhetett létre, mert a magyar mezőgazdasági és az ipari érdekek ellentétes volta mellett megegyezés csak egyiknek vagy a másiknak föláldozásával sikerülhetne. A magyar ipari érdekekről ezeknél a tárgyalásoknál nem is esik szó, mert ezek a közös vámpolitika elfogadásával úgy is föl vannak már áldozva.

Most hát majd elkezdődik a kormányok temérdek munkája a közös vámtarifa kiegyenlített tételeinek összeegyeztetése körül. Aldatlan munka lesz ez ránk, magyarokra nézve, annyi bizonyos. Mert az osztrák kormány egyik legnagyobb erőssége lesz ebben a munkában a saját parlamentjének ziláltsága, a mint mondani szokás, mi azonban inkább ellenállási képességnek tartjuk azt. Viszont a magyar kormány álláspontját gyengíteni fogja a magyar parlament szolgálakézsége, a melylyel el lehet fogadtatni mindent.

Előrelátható tehát az ily viszonyok közepette, hogy a magyar kormány tovább siklik majd az engedmények lejőjén s a még vitás tételekre vonatkozólag létesíteni fogja a megegyezést az osztrák követelések elfogadásával. Mert hát régi kormányparti frázis, hogy a magyar kormány és pártja nem veheti magára azt

az odiumot, hogy a vámszövetség meg-hiusultát az ő ellenállása okozta.

Szent Isten, milyen érzékeny is ez a kormány és pártja, mikor arról van szó, hogy fölfelé tisztázza magát minden odium alól. Azzal az odiummal, a mely lefelé, a nemzettel szemben hárul rája azzal, hogy a nemzet érdekeit áldozatul dobja oda idegen érdekekért, a nagyhatalmi állás és az összbirodalmi eszme hőbortjaiért, azzal cseppet sem törődik.

Persze azzal fogják mentegetni a bőrünkre megkötendő alkut, hogy az ipari és mezőgazdasági érdekek ellentétesek lennének akkor is, ha az önálló magyar vámterületre nézve kellene külön autonom vámtarifát megállapítanunk s ezt is csak úgy létesíthetnők, ha az ipar is, meg a mezőgazdaság is kölcsönösen engedményeket tennének egymásnak.

De feledik, hogy az önálló vámterületen az iparnak tett minden engedmény a hazai iparnak szolgálja javára, a mely a nemzeti vagyonosodásban ezt a szolgálatot százszorosán térítené vissza a mezőgazdaságnak és viszont. A közös vámterületen azonban minden engedmény, melyet mezőgazdaságunk rovására az iparnak teszünk, az osztrák ipart mozditja elő s ezzel csak a zsenge magyar ipar versenytársát erősítve, mezőgazdaságunkkal együtt iparunkat is tönkre teszszük.

Mindez azonban nem fogja visszariasztani kormányunkat az osztrák követelések elfogadásától, mert megegyezésnek létrejönnie kell politikai okokból gazdasági érdekeink föláldozásával is.

* Az országgyűlés megnyitása.

Ma, a mikor a mi képviselőházunk újra megnyílt, az angol parlament is megnyílt, még pedig a király személyesen nyitotta meg, de nem a saját lakásán, hanem ott a helyszínén, a képviselőház rendes üléstermében. Fájdalommal vegyes érzemények töltik el keblünket, mikor ilyet olvasunk. Magyarország alkotmánya régebb az angolnál. Az angolok alkotmányukat Földnélküli János arany bullájának kiadása évétől, vagyis 1224-től fogva számítják, míg a magyarok alkotmányának alapköve II. Endre arany bullája, mely az angolnál két évvel hamarabb kelt. Szóval: a világ legrégebb alkotmányos allama volnánk és népképviselőink mégis kénytelenek esetről-esetre elmenni olyan várakba, melynek ormán idegen zászló leng, melynek ajtain idegen nyelvű felirások éktelenkednek és a hol mindenféle idegen nyelvű és érzésti szolgákba és hivatalnokokba botolnak. Ez a népfenség megalázása és a feudális korra emlékeztető ceremónia, melylyel a hűbéreseket bemutatják hódolatukat uruknak. Az angol példa mutatja, hogy mi illik szabad nemzetnek; a magyar példa viszont mutatja, hogy a mi alkotmányunk keresztül-kasul lyukgatott papiros és hogy

meghódított tartományként taksálják ma is ezt a szabad országot. — Pedig a mi királyunk bizonyára belátná, hogy mivel tartozik a korona; belátná és megértené, hogy ma már nem az Isten, hanem a népek kegyelméből állnak a trónok, hogy ma nem a királyok adnak dotációkat, hanem a népek őket fizetik és vérükkel adóznak nekik — és eljönne az országgyűléset az országházában megnyitani, ha tanácsosai nem volnának gyávák és nem fáznának még a gondolattól is, hogy ő felségének olyan előterjesztést tegyenek, melyben az alkotmánynak és népjognak, a nemzeti önállóságnak csak színe is van. A képviselőház megnyitása nem udvari szertartás, hanem közjogi aktus; ezt nem a főudvarmester szabályzata, hanem törvényes formák szerint kell elintézni. Legyen hát a magyar kormány bator-ága a királyt erre figyelmeztetni, nehogy továbbra is úgy lassetek, mintha a magyar képviselőház megnyitásához az osztrák császárnak és a spanyol etikettnek valami köze volna.

Bes élő számok.

Siklós, 1902. január 16-án.

A számoknak isteni ereje van. Talán az abszolút igazság, melynek jelképes kifejezői, kölcsönzi ezt nekik. A legelvontabb, de egyszersmind legbiztosabb tudomány alapvető betűi. A számok embere nem akar hinni lehetőségekben, mert az ő betűi, melyek minden kételyt már eleve kizárnak, bizonyos tudást nyújtanak. Mily rövid a szám s mégis mennyi tartalom van benne. Kifejezi a jelenségek mennyiségének viszonyát az egységhez; mily csekélység, milyen semminek látszó jelentőség. Mégis milyen sajátos már maga a lényeg, milyen különös a forma; alig ismerünk rá. Hát meg hatásaiban mily egyszerű: az emberi szellem legjelesebb tetteiben, a művelődés legnagyobb alkotásában oroszlan-rész jut a számoknak. Hol állna az emberiség, ha nem tanulta volna meg a számvetés mesterségét?

Azért mégsem szeretjük a számokat. Talán a mély tartalmat, vagy a feltétlen sokaságát az értelem nem foghatja egyszerre fel s a jelenségek oly nagy csoportjánál nem alkothat magának oly rövid idő alatt képzetet, mint a mily gyorsan azok felmerülnek. Innen az idegenkedés.

Mennyire hidegen hagynak bennünket a számok, midőn reggeltől napestig rakjuk őket egymás hegyébe.

De amikor megvan a summák summája, akkor azután megelevenednek a holt betűk. Beszélnek a számok s a ki olvasni tud bennük, annak mesélnek a jövőről.

Kicsiny kimutatás fekszik előttünk, a fővárosba indul tanuságot tenni, hogy edes hazánk egy szép, kis vidéken — a mit siklói járásnak hívnak — mégis mozog a föld. Száraz dolog biz ez, unalmas is, de az a szomorú benne, hogy való! Egyévi gazdasági életünk tükre. Elmondja, hogy a múlt évben hányan jussoltunk, mennyi adósságot csináltunk, hány válopert fejezték be s mennyi birtokot adtunk el.

Járásunkban (siklói) 1900. évben egy millió kétszázötven ezer korona bevallott értékű ingatlan adódott el. Az év folyamán 1784 fekvőség került eladásra, középertekben egyenkint 700 korona vételáron. Tehát mégis mozog a föld és pedig a mi lábunk alatt. Próbálkozzunk meg egy kis valószínű számításal, hogy megértsük, mit beszélnek ezek a számok.

Járásunk egész területe csaknem százhuszezer hold. Beszámítva erdőt, legelőt, berket, fillokszerás szőlőt s a homokot, becüljünk egy holdat, mikor illetékszabás alá kerül (!) háromszáz koronára. Ezen feltevésszerint 1900 ban 4160 hold adatott el: az egész területnek egy huszonnyolcad része. Ha

tehát ez így megy, huszonnyolc, ha pedig egy holdat 400 koronára becülünk, harmincnyolc év múlva a siklói járás úgy, a hogy van, mindenestől idegen kézbe kerül. Igen, idegen kézbe.

Talán azt mondhatná valaki, hogy a a birtokváltás természeti szükségesség: változnak az emberek, változni kell a birtoknak is. Szeretném binni, de a számok mást beszélnek. 1900-ban 32 cseré, 25 egyezség, 126 ajándékozás eszközöltetett járásunkban az ingatlanok tulajdonjoga felett s 345 tetemes adósságokkal megrakott hagyatékat adatott át.

Ezek az ingatlan átruházás természetes módjai; utánuk 528 esetben 29000 korona illeték iratott elő. Ezek azok a jogügyletek, melyeknek megejtése után az ingatlan nagyjából a családban marad. De a fiu a birtokot nem pénzen veszi az apjától. Nagyjából csak idegen kézbe kerül az, a mi vétel jogán cserél gazdát. S kik azok az idegenek? A beszivárgott elemek: délszláv, germán, másutt román, lengyel-zsidó gyarap-zik agyafurt leleményességgel; a magyar pedig pusztul.

Az ingatlan birtok a faj maradandóságának legbiztosabb záloga. Látunk szegény családokat, kiknek nincs egyebük egy parányi fekvőségénél; egy törpe-gazdaság mindenük s s mégis már dédapjuk is itt élt s talán unokáik is abból fognak megélni. Bármilyen viszontagságok érik is, az ingatlan ide köti őket. És most ezentúl már ősi jussunk, az ingatlan is csak olyan kelendő árucikk legyen, a mi naponkint megy egyik kézről a másikra? A mi szülőföldünkben a mienk, a közös haza egyes részei is csak úgy szolgáljanak a kalmárszellem spekulációjának tárgyául, mint holmi rövidaruk? Nem, ennek nem szabad megtörténnie, kell, hogy minden magyar sorakozzék ennek megakadályozására.

Ezek a jó földek, a szép szőlők, a kedves házak, az ismerős erdők és berkek harminc negyven év múlva mind-mind idegen kézbe kerüljenek? A kit sorsa közülünk elvisz, harminc év múlva ne találjon itt ismerőst s keresve keresse a régi családokat? Pedig mi az harminc év egy nemzet életében? Ha az évezredek szabad éveknél számítani: egy nap.

Országos bajjal állunk szemben, melyre vezetőink figyelmét nem tudjuk eléggé felhívni. A veszély oly közvetlen és oly nagy, hogy okvetlenül orvoslásra szorul. Nem akarom azt mondani, hogy a vételi illeték emeltessék fel, hanem igenis szükséges volna a földmives családok létének biztosításáról oly módon gondoskodni, hogy megállapíttatnék a földbirtoknak egy minimuma, mely ha magyar család kezén van, minden foglalástól mentes legyen.

Grieszmüller Ágost.

Hirek.

Pécs, 1902. jan. 16.

A bálteremből.

A levegő nehéz volt az ezerféle finom illattól, mely szétáradt a büvösen dekorált teremben, a hol a táncoló párok a plüs divánokon kipihenheték fáradságukat. Az egész úgy nézett ki, mint egy kis erdő.

A zene hangjai, erőt veszttve a távolság s a teremben dongó beszédzajban, dallamszerűleg hangzanak el a déli növényzet mozdulatlan lombjai közt. A kertté varázsolt teremben akarata ellenére halkabban beszélt mindenki; a léptek nesze és az atlaszruhák suhogása is alig volt hallható, a növényzet ezernyi jó illattal telt, könnyed, szabad lég s a távolról hangzó zene kedves hangjai andalító, mesés érzelmeket idézett elő két együvé került lény között.

Az asszony nagyon szép még és fiatal is; valami kis rokon leányt jött gárdirozni. A férfi már elvesztette ezt a nevet; most csak

»öreg ur«-nak szólítják. Ugy érzi azonban, mintha ő még mindig fiatal volna. Sugdos az a szép asszonnyal.

— Ugy-e, mikor én magával jártam ezt a csinos keringőt, akkor szép volt a világ?

— Mikor is volt az?

— Mikor főbe akartam löni magam, ha nem szökik meg velem.

— Igaz, igaz! Meg is esküdt, hogy elemészti magát...

— Meg. De maga is, hogy elszökik velem, mihelyt alkalmas idő lesz reá és mégsem...

— Hja, nem találtam alkalmas időt.

— És a találkára sem jött el, pedig a szülei nem tudták volna meg.

— Igaz, hogy nem, de én mégsem mentem.

— Megbánta, a mit ígért?

— Meg.

— Szébb embert talált? — Az urát.

— Nem éppen a szépség tette; más okom volt, a miért nem mentem el.

— És mi volt az az ok, ha szabad kérdenem?

— Nem haragszik meg, ha megmondom?

— Nem. Hát tudja, maga nagyon öreg volt!

—gy.

Naptár 1902. január 17-én.

Naptár: péntek, jan. 17. Róm. kath.: Antal. — Prot.: Antal — Görög-kelet. (jan. 4.) 70 apostol. — Zsidó Sebat 9. — Nap két 7 óra 27 perckor; nyugszik 4 óra 21 perckor. — Hold két 10 óra 52 perckor délelőtt; nyugszik éjjel 12 óra 4 perckor. Hold első negyede reggel 7 óra 39 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hideg száraz idő és kevés csapadék várható.

Színház: »Kaméliás hölgy«, dráma.

— (Dalárda-estély.) A »Pécsi Dalárda«-tegnap este tartotta meg a Vigadó helyiségeiben az első farsangi alapszabályszerű táncestélyét, a melyre a tagok szép számmal jöttek össze. A táncot énekszámok előzték meg. Főlegesen a külön dicséret, köztudomásu, hogy a Dalárda mindig nagy és teljes készlettel lép a közönség elé. Tegnap is így cselekedett. Hanem az énekszámok alatt még kevesen voltak, csak utóbb jöttek, még pedig a táncra. Bizony így farsangban a fiatalság csak táncolni szeret. A műsor után tánc következett, a mely csaknem reggelig tartott.

— (A pécsi m. kir. bábaképző-intézet megnyitása.) A pécsi m. kir. bábaképző iskola f. évi március hó 1 én megnyílik, egyelőre a régi városi árvaháznak és a városi közkórháznak e célra kibérelt helyiségeiben. Beiratkozni lehet március 1-től 5 ikéig. A felvétel feltételei: 1. Legalább 20 és legfőleg 40 éves kor (keresztlevéllel igazolandó). 2. Jó erkölcs (erkölcsi bizonyítvány). 3. Jó egészség (orvosi bizonyítvány). 4. Irni-olvasni tudás. A tanulók az intézetben mérsékelt havi díjért lakást és teljes ellátást kapnak. A tanfolyam július végéig tart. Az oktatásügyi miniszterium az intézet tanulói részére tíz ösztöndíjat engedélyezett, egyenkint 100 koronával. Pályázhatnak azok, a kik hajlandók olyan községben megtelepedni, hol még okleveles bába nincs. A folyamodványt a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézve s egy koronás bélyeggel ellátva föl kell szerelni: 1. Keresztlevéllel, 2. orvosi bizonyítvánnyal, 3. erkölcsi és 4. szegénységi bizonyítvánnyal.

— (Püspöki ebéd.) Hettyey Sámuel megyéspüspök ma adta az első farsangi ebédet, melyen a városi és megyei tisztviselői kar az, állami tisztviselők s a notabilitások köréből meghívottak vettek részt.

— (A ügyvédi kamara köréből.) A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Rákos Miksa ügyvédet Bonyhád és dr. Zsolnay Gyula ügyvédet Pécs székhelylyel az ügyvédek tajsztromába felvette.

— (Jelentés a vízaról.) A Tetteye forrás vízszolgáltató képessége: folyó hó 16 án

reggel 6 órakor a tettei viztartóban 1000; az ellentartóban 885 kbm. víz volt; a szűzfolyás 24 óra alatt 1160 köbméternek találtatott. Az iparüzleti vízvezetékek mai nap folyamán lezártak, mert ismét kezd mutatkozni a vízhiány.

— **(Járványok statisztikája.)** Megyénkben a múlt hó második felében a következő járványos betegségek uralkodtak: *roncsoló toroklob* és *torokgyík* 13 községben 14 esetben 1 halálzással; *bélhagymás* 4 községben 10 esetben; *vörheny* 5 községben 5 esetben 1 halálzással; *kanyaró* 6 községben 14 esetben és *hőkhurut* egy községben egy esetben.

— **(Képek a múzeumnak.)** A kultuszminiszter Pecs sz. kir. város múzeumának öt festményt és egy szobrot; a tolnavármegyei múzeumnak Szegzárdon tíz festményt és egy szobrot ajándékozott.

— **(A csendőrség megyénkben.)** Megyénkben jelenleg a csendőrség elhelyezése a következő: a pécsi szárnyparancsnokság alatt 12 órs van 67 emberrel; a mohácsi szárnyparancsnokság alá pedig 14 órs tartozik 72 emberrel. Tehát összesen 26 csendőrőrs van a megyében 139 emberrel.

— **(A Lipótmezőre került.)** Többször irtunk lapunkban az ismert betörőről, *Funk* Jánosról, ki hogy legutoljára kézrekerült, már a rendőrségi börtönben az elmebaj tünetei mutatkoztak rajta. Először azt hitték róla, hogy szimulál s átszállították az ügyészség fogházába. Ott azonban még jobban kitört rajta az elmebaj. Nem evett és úgy viselkedett, hogy a kórházba kellett vinni megfigyelés végett. Ott azután konstatálták rajta, hogy gyógyíthatatlan elmebeteg s egyidőre visszaküldték a rendőrségre, hogy a hatóság gondoskodjék a Lipótmezőre szállításáról. A belügyminiszter most engedélyezte a szállítást és *Funk* Jánost az éjjel fel is vitték Budapestre, hogy ott a lipótmezei tebodyában elhelyezzék.

— **(Megvert vincellér.)** *Horváth* Tamás vincellért tegnap este a haviboldogasszonyi szőlőben két ismeretlen egyén megtámadta és dorongokkal véresre verte. A megtámadott vincellér segélyért kiáltott, mire a támadók elfutottak. A rendőrség megindította a nyomozást utánuk, hogy elvegyék méltó büntetésüket.

— **(Sakál Szlavóniában.)** *Patsák* Antal, vinkovcei mérnök a napokban vadászaton egy sakált lőtt. Z-upanje környékén vadászott s ott verte fel a ragadozó vadat, melyet egy szerencsés lövéssel el is ejtett. A ritka vad valószínűleg a balkáni hegyekből tévedt át Szlavóniába.

— **(Családi csendélet.)** Özv. *Tapalós* Antalné *Matics* Teréz Kossuth-utca 41. szám alatti lakosnőt tegnap este a lakasan a lánya és a veje megtámadták és megverték. Szerencsére csak könnyű sérülést szenvedett a megvert asszony, ki a rendőrkapitányságon jelentést tett az esetről s most folyik a leány és vő ellen a vizsgálat.

— **(A Pécsi Jótékony Nőegylet)** folyó 18-iki tarsasvacsorával egybekötött táncestélyét rendező bizottsága felkeri mindazokat, kik az estélyre meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, hogy ez iránt *Littke* Józselné urnőhöz fordulni sziveskedjenek.

— **(Névmagyarosítások.)** *Berger* Elemér és *Berger* Zsigmond, kaposvári illetőségű, ugyanottani lakosok, *Bertalanra*; *Rosenbaum* Miksa, vémei illetőségű, budapesti lakos és *Iren*, *Jolán* s *Andor* nevű gyermekei Rácra magyarosították vezetéknévüket belügyminiszteri engedély alapján.

— **(Nagy ékszerlopás.)** Nagy ékszerlopás történt a napokban s a tettesek több ékszerest és órast károsítottak meg. A rendőrség az ellopott órák és ékszerek egy részét megtalálta a zálogházban, hol a tolvajok

elzalogosították. A nyomozás most folyik a tettesek kézrekerítése végett.

— **(Télen nyíló lotusz-virág.)** Az idei tél enyhességét mi sem igazolja jobban, mint a keszthelyi Haviz tavában meghonosított lotusz-növények, a melyek levelbokrai rendez téli időjárás mellett elfünni szoktak. Az idén a meghonosított tíz faj közül négy faj még most is virágzik. A virágok azonban a nyáriakhoz képest csepenvések, de azért egyre fejlődnek és számos bimbó látható a vízföldtől gőzös levegőben.

— **(Emberölés.)** Lancsukon, a Löwenbein-féle kocsmában zajosan mulatott néhány német és szerb ember. A hajnali órákban nemzetiégi vitából folyólag annyira összeveszttek egymással a németek és szerbek, hogy tettelegességre került a dolog. Különösen a szerb *Bosnyák* Pántót érték a németek ütlegei. Erre egy másik szerb *ajku* atyafi átszaladt *Bosnyák* Pantónak a szomszédban lakó családjához segítségért, csakhamar at is jött a kocsmába *Bosnyák* Pántóné és két fia, *Cvetkó* és *Dániel*. *Bosnyák* Cvetkó revolvert hozott magával, melyet a szobában elsütött, a nélkül, hogy valakit talált volna. Erre a szobában levők mind kiszaladtak a szabadba, hol a szerbek, kik többen voltak, mint a németek, neki mentek az utóbbiaknak. *Kleisz* Ádám, 36 éves földmives fejbe ütötte *Bosnyák* Pantónét, ki életveszélyes sérülést szenvedve öszerogyott. Erre a németek futni kezdtek, de *Kleisz* Ádám már nem tudott elmenekülni, mert *Bosnyák* Cvetkó egy doronggal úgy fejbe ütötte, hogy ő is menten öszerogyott. Ez már reggel 7—8 óra közt történt. Hazaszállították s itt éjjel 1—2 óra közt meghalt. A törvényszéki boncolás megállapította, hogy a halál koponyarepedés folytán bekövetkezett agyverőmés következtében állott be s hogy a sérülés föltétlenül halálos volt. *Bosnyák* Cvetkót letartóztatták. A vizsgálat folyik.

— **(Vert ezüst dísz tárgyak és iparművészeti áruk)** ritka műizlésű dísz tárgyak és rendkívül pontosan járó bemulatos finom és praecisen járó órák láthatók *Schönwald* Imre műöras és ékszerész kirakataiban és üzletében. — Igazán el lehet ezen tárgyakra mondani, hogy az ötvös művesség remekei, úgy a mint azok Páris, London legelső ötvöseinek műterméből kikerülnek, hirdelve a modern ízlést és a művészi forma tökélyét. És ezek a dísz tárgyak mind ezüstből és tiszta aranyból vannak, ebből a szép és hazánkban oly népszerű fémből, különösen az ezüst, melynek az utóbbi időben beállt ár hanyatlása nagyon megkönnyíti a beszerzést, gyönyörű valódi ezüst étszerkesztetek, gyümölcstartó allványok, gyertyatartók, szivarkasetták, kelyhek, kecses és nemes ízlésű arany női láncok, ritka-művű zomancozott és drágakövekkel ékített női órák, szolid kivitelű, legjobbjáru urai órák, melyek a legkövetesebb szerkezettel vannak ellátva, a legegyszerűbb és a legdrágább művészi kézi munka eredménye; van közöttük 1—2—4 ezer forintos dísz tárgy is, de vannak egészen olcsók is, melyek szintén kifogástalan minőségűek, mindenki látni, apróra megvizsgálni akarja e gyönyörű kiállítású tárgyakat és a ki teheti bizony nem állhatja meg, hogy ne vegyen belőlük.

— **A Szecesszió-sörözőben** ma, pénteken, *Rác* Gusztó szenekara zeneestélyt tart.

Művészet, irodalom.

○ **Garasos alispán.** Kis közönség nézte végig a tegnapi előadást, a mely azonban élvezte a színészek jó játékát és elismeréssel volt a magyar társadalmi életből vett darabnak bár igénytelen, mégis sok helyütt ötletes és mindenek felett szimpatikus tartalma iránt. A címszerepet *Vágó* Béla kreálta pompásan.

Mellette legnagyobb sikere *Kardos* Andornak volt a pusztai földbirtokos naiv szerepében és *Nagy* Vilmának özv. *Kenderesinében*. *Thury* Zombor Bózsikét játszotta kedvesen. *G. Miklóssy* Ilona a szép *Rostáné* cselzdővő szerepében tűnt ki. *Pesti* Kálmán pompás figurát mutatott be *Rosta* személyében. *Thury* Elemér képviselője természetes csiszoltságával hatott. *Kardos* is jó volt a második felsült kérő szerepében s *Fekete* Lajos az orvost, *Boross* Pál a megyei huszárt jól játszották.

○ **Az állatok világa.** A *Légrády-Testvérek* kiadásában megjelenő *Brehm* féle nagy műnek, „Az állatok világa”-nak 45-ik füzeté is az olvasók kezébe jutott. Ebben az érdekes füzetben, amelyhez a kiadó cég fekete nyomatú műlapot csatolt, az elefántokról és rinocerosokról van szó. Az állatok világa füzetben int jelenik meg s egy-egy füzet ára 80 fillér. Az eddig már kiadott két nagy kötet diszes kötésben kötetenkint 18 koronáért szerezhető meg, úgy a vállalat kizárólagos kivételben (Vác-köru 78.), mint minden jobb könyvkereskedésben.

Törvénykezés.

§ **Birói rangsorozat.** Az Igazságügyi Közlönyben most megjelent Összlétszámok szerint a pécsi bíróságoknál alkalmazott elnökök, bírák és ügyészek rangsorozata a következő (a nevek utáni számok jelentik azt a sorszámot, melyek alatt az illetők a vonatkozó rangosztály fokozatába sorozva vannak):

A pécsi kir. ítélő tábla elnöke *Blaskovich* Istvan a táblai elnökök összlétszámában a 4-ik helyet foglalja el; *Balogh* Károly tanácselnök az V. fizetési osztály 2. fokozatába sorozott tanácselnökök közt az első.

A VI. fizetési osztály 1. fokozatában vannak a következő kir. táblai bírák: *Vermes* Gusztav, a curiához beosztva (13), *Pilch* Antal (28), *Rökk* Gyula (47), *Tótlóssy* Béla (48), *Graff* Károly (53), *Zsabokrszky* Ferenc (71), *Bócz* Alajos (73). A VI. fizetési osztály 2. fokozatában: *Kaufmann* Nandor (5), *Cziglányi* Béla (19), *Angyal* Pál (33), *Nábrátszky* Lajos (35), *Varga Nagy* Istvan (62) és *Dévai* Ignác dr., (164), az igazságügyi miniszteriumhoz beosztva.

Geiger Dezső elnöki titkár a curiai és táblai elnöki titkárok létszámában a VII. fiz. oszt. 1. fokozatában a 3-ik helyen van.

A pécsi kir. törvényszéknél *Hardi* Sándor elnök a tszéki elnökök létszámában a VI. fiz. oszt. 2. ik fokozatában a 19. helyen van sorozva. Kir. táblai bírói címmel és jelleggel felruházott bíró *Saághy* Vince (az összlétszámában a 111-ik.) — A VII. fiz. oszt. 3. fokozatában van *Keresse* Miklós tszéki bíró az 5-ik helyen. A VIII. fiz. oszt. 1. fokozatában vannak: *Göbel* Gyula (35), *Koszer* János (57), *Simon* József dr., (127), *Dévai* Ottó kir. ügyész (173), *Dobi* Imre dr. (234), *Porges* Miksa (337), *Farkas* Sándor (395), *Jobst* Béla (443) és *Peitler* Imre (444) tszéki bírák. A VIII. fiz. oszt. 2. fokozatában vannak: *Borsitzky* Imre dr. (66), *Finkey* Pál (116), *Apor* Lipót dr. (161) és *Makara* Iván (292) tszéki bírák. — A IX. fiz. oszt. 1. fokozatában vannak: *Vodicska* Ferenc tszéki albiró (113) és *Gyenes* József dr. kir. alügyész (141). — A IX. fiz. oszt. 3. fokozatában van *Vörös* Endre kir. alügyész (47) és *Fodor* Ernő (159) tszéki albiró. A pécsi kir. járásbíró-ságnál *Zánkay* Aladár dr. vezető járásbíró a VIII. fiz. oszt. 1. fokozatában 333-ik, *Móly* Béla kir. járásbíró a VIII. fiz. oszt. 2. fokozatában 235-ik helyen van. — A IX. fiz. oszt. 1. fokozatában *Obetko* Dezső dr. albiró (az összlétszámában tévesen tszéki albirónak írva) a 193-ik helyen van. A IX. fiz. oszt. 2. fokozatában vannak: *Fesztel* Nándor (209), *Declava* Ignác (232) és *Krigl* Nándor (290) albirák.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTAV
Segédszerkesztő
PLEININGER FERENC
HONTHY ISTVÁN.

Hirdetések.

4972. sz.
1901. t. l. v. i.

Árverési hirdetmény.

A pécsvárad kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Schobert Peregrin és neje* végrehajtatónak *Schubert János és neje* végrehajtást szenvedő elleni 780 korona tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a pécsvárad kir. járásbírói területén levő, Nagy Pall község és határában fekvő a nagypalli 26. számú t. l. v. i. b. n. Schubert János és neje szül. Frick Erzsébet nevében álló A) I. 2—15. sorszám, 17—19. sorszám alatt felvett ingatlanokra 2358 korona; a nagypalli 80. számú t. l. v. i. b. n. ugyanazok nevében álló A) I. 1—11. sorsz. alatt felvett $\frac{1}{4}$ telekre hazzal 2701 korona; az A) \dagger 1. sorsz. 1990. hrsz. ingatlanra 189 korona becsárban, mint kikáltási árban, az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1902. évi január hó 29. napján d. e. 10 órakor Nagy Pall községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alul is el fognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 21-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy neki az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsvárad, 1901. évi október hó 14-ik napján, a kir. bíróság, mint t. l. v. i. hatóság,

Schill,
kir. járásbíró.

12898. sz.
T. l. v. i. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Gyimóthy Gyula* pécsi lakos végrehajtható kérvénye folytán a végrehajtási árverés a nevezettnek *Vojte Lajosné* szül. *Schmira Magdolna* pécsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 114 kor. tőke ugy csatlakozás folytán Krausz Ábrahám fia pécsi cég 160 kor. 52 fillér tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t. cz. 144. §. alapján s a 146. §. értelmében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbírói területén levő: a pécsi 5285. sz. betétben \dagger 1. sorsz. 6554/2. hrsz. alatt felvett ingatlanra 1. számú háznak *Vojte Lajosné* szül. *Schmira Magdolna*ra 3150 korona becsárban, mint kikáltási árban elrendeltetvén, az árverés fogantatására határnapul 1902. évi január hó 20. napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék árverési helyiségébe kitűzetett, a mikor is a nyilvánosan megtartandó árverésen a fent elősorolt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek kikáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécs, 1901. évi november hó 5. napján, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság,

Keresó,
kir. törvényszéki bíró.

1758. sz.-hoz.
1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírói területén 1901. évi V. IV. 415. számú végzésével dr. Gállos Ede ügyvéd által képviselt *Bernáth Ferenc* végrehajtható részére *Bernáth György* végrehajtást szenvedő ellen 384 korona 50 fillér követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől lefoglalt 610 koronára becsült ingóságokra a fent idézett pécsi járásbírói 1901. V. IV. 415/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap- és lefoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Szabolcs 42. sz. alatt leendő megtartására határidőül 1902. évi január hó 20. napjának délutáni fél 2 órája tűzetik ki, mikor a bíróságnál lefoglalt tinók, lovak, kecskék, szecsavágó és ló-szerszám ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Pécs, 1902. évi január hó 4. ik napján.

Lengyel József,
kir. bír. végrehajtó.

Pécsi kölcsönös segélyező-egylet

(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként az előjegyzések a pécsi kölcsönös segélyező-egylet XXXVII. évtársulatának törzsrészevényeire a mai rappal kezdetüket vettek s e célból az aláírási ívek az intézet helyiségében a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepeket kivéve) d. e. 9—12 óráig kitéve vannak.

Az újonnan keletkező 1902. évi 37. évtársulat, épp úgy, mint a korábbi harminczhat évtársulat: 6 évre terjed s így az egy-egy részletre megállapított 1 korona befét 6 éven át fizetendő. A befizetések emez új évtársulatra 1902. évi január 2-án kezdődnek s a második hét végéig azaz: 1902. évi január hó 11-ig teljesíthetők anélkül, hogy az alapszabályokban megállapított késedelmi pótlékot az egybeti nyújtásért fizetni kellene. A törzsrészevények a 6 évi ciklusra egyszerre is befizethetők s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 312 korona helyett 276 korona fizetendő.

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után 2 korona beíratási díj lesz fizetve.

Az aláírók a kintet nélkül a jegyzett törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részvényesei lesznek s ezért köztük — hat év letelte után — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta a nyeresemény, a jegyzett törzsrészevények arányában teljességben jut elosztásra.

A „Pécsi kölcsönös segélyező-egylet“ tagjainak további rendelkezésig magán kötlevel váltó, kötvény, kézi és jelzálog folyószámla kölcsönöknél nemkülönb a hatodik, vagyis utolsó évtársulat előlegkénti visszafizetésénél a rendes számlázási időig 6%-ot számít.

Továbbá tagjainak a kölcsöntőke és kamatok könnyebb visszafizetése céljából a hitelnyújtás újabb nemét honosítja meg, ugyanis jelzálog, értékpapir biztosíték vagy kötelezvényekre kezesség mellett részletenkint 360 korona előleget nyújt, oly módon, hogy e tartozás hetenkint 1 korona tőke törlesztés és 42 fillér kamat, vagyis hetenkint 1 korona 42 fillérrel 6 év alatt visszafizettetik.

Elfogad rendes takarékbetéteket is (2 koronától bármily magas összegig)

s eme betéteket, rendes körülmények között ha kisebb összegekről szólnak, kivanatra, felmondás nélkül, nagyobb összegeket pedig a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételével fizeti vissza.

s az ily takarékbetétek után 4% kamatot fizet.

A betétek után kivetett 10% tőke kamatadót a betevő megterhelése nélkül az intézet maga fedezi.

A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő befizetések megkönnyítése költségmentesítése, valamint a részükre kiutaltan nyarazardó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyező-egyletnek giro számlája van az osztrák-magyar banknál s chek-számlája a m. kir. posta takarékpénztárnál, mely utóbbi számlára szóló befizetési lapok egyszerű felkérésre, bárkinek is megküldve lesznek.

Mindennemű üzletközlésekre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosítással az intézet vezérigazgatója mindenkor legnagyobb készséggel szolgál s ugyancsak nála, illetve az intézet helyiségeiben, megszerezhetők az egyesület alapszabályai is, akár személyesen, akár levél útján kívántatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyező-egylet 1901. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből.

KINDL JÓZSEF,
vezérigazgató.